

TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKÉT NÖVELŐ FELÚJÍTÁSOK

FOGALMI MEGHATÁROZÁSA

A DEBRECENI VÍZMŰ ZRT-NÉL

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3§ (4) bek.7-8-9 pontja alapján:

Beruházás: a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítása, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hiteligenybevételt, a biztosítást is); beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbieken felsorolt, e tevékenységhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt.

Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak; felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli; a tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti; nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Rekonstrukció: a tárgyi eszközök technikai megújítása, a tárgyi eszközök egyedi pótlását meghaladó olyan részleges vagy teljes újralétesítése, illetve cseréje, amely magasabb műszaki színvonalat eredményez, amelynek során az elhasználódott tárgyi eszközök eredeti állapotának megközelítő és teljes helyreállításán túl a tárgyi eszközök kapacitása, funkciója, az ellátható feladatok köre bővül. Mivel a rekonstrukció során a tárgyi eszközökön egyidejűleg végeznek beruházási és felújítási tevékenységet is, a beruházást és a felújítást el kell különíteni, hiszen a rekonstrukció során cserélt eszközök értékét a nyilvántartásokból ki kell vezetni.

Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

A felújítási tevékenység műszaki tartalmában eltér a beruházástól, számvitelileg azonban azonos fogalom, mert a tárgyi eszközök értékét növeli. A Számviteli Törvény előírásainak

figyelembevételével, a felújítás fogalmának pontosítása azért fontos, mert meg kell húzni azt a határvonalat **műszaki tartalom szerint**, ami ezt a **karbantartási tevékenységtől megkülönbözteti**. A felújítás fogalmába tartozik a meglévő, de elhasználódott tárgyi eszközök eredeti állagának (kapacitásának, pontosságának) helyreállítása, élettartamának meghosszabbítását eredményező fődarabok cseréje.

A felújítási tevékenység során tehát a leltárban szereplő tárgyi eszköz fizikai valóságában változatlanul fellelhető, de műszaki paraméterei az elhasználódás miatt már nem alkalmasak a vele szemben támasztott minőségi követelmények teljesítéséhez. Hangsúlyozni kell, hogy az elhasználódást, az állagromlást az egész leltárfelvételi egységre, annak teljes műszaki tartalmára kell vonatkoztatni. Ezért **lehet a nagyjavítás** költségeit felújításként kezelni (amennyiben fődarabok cseréjével jár együtt). Ezért szükséges részletesen meghatározni a legfontosabb termelő-berendezésekre vonatkoztatva, hogy mi minősül felújításnak a műszaki tartalom meghatározásával (például a fődarabok cseréje).

A számviteli törvény szerint a meglévő tárgyi eszközökön végzett beruházás beszerzési költségeivel is, és a felújítás költségeivel is növelni kell a tárgyi eszközök értékét, míg a karbantartás költségeit a tárgyév ráfordításai között kell elszámolni. Ebből következően a beruházások, illetve a tárgyi eszközökhöz egyedileg hozzárendelt felújításként elszámolt összeg, az értékcsökkenési leírás elszámolásával -hosszabb időtartam alatt- jelenik meg a vállalkozási tevékenység költségei között.

A fogalmak elkülönítésénél nem lehet minősítő ismérv az, hogy az adott munka mibe kerül.

1.ÉPÜLETEK

Épület az ideiglenes, vagy végleges rendeltetéssel megvalósított ingatlan jellegű tárgyi eszköz, amely csak talajjal való egybeépítés (alapozás) révén, vagy a talaj természetes állapotának, természetes geológiai alakulatának megváltoztatása révén jöhet létre, a talajtól csak anyagira, szerkezeteire szétbontás útján távolítható el, ezáltal azonban eredeti rendeltetésének megfelelő használatra alkalmatlanná válik.

Az épületeknél gyakran előfordul, hogy több funkciót látnak el, ilyenkor az épületet egy leltárfelvételi egységként, aszerint a funkció szerint kell felvenni, amelyik az épület legnagyobb részére terjed ki. Egy épületet több leltárfelvételi egységként csak akkor kell felvenni, ha az épület részei között (pl. az eredeti és a toldalék épület között) az elhasználódási idejük (leírási kulcsuk) tekintetében lényeges különbség van.

Az épületeket elhasználódási idejük alapján három csoportba soroljuk. Ezek a következők:

I. Hosszú élettartamú épületek

Melyek felmenő (függőleges) teherhordó szerkezetei beton, vasbeton, téglá, kő, kohó-, vagy habsalak, egyéb szilárd falazó elem, vagy acél szerkezetűek, anyagúak. A kitöltő (nem teherhordó) falazatai téglá, blokk, panel, öntött falazatok, fémlemez, szendvics, gipsz, üvegbeton és profilüveg felületek. A vízszintes teherhordó szerkezetei (közbenső és tetőfödémek, illetve egyesített teherhordó és térelhatároló tetőszerkezetei) előre gyártott, vagy monolit vasbeton födémek, acéltartók kitöltő elemekkel, vagy boltozott födémek.

II. Közepes élettartamú épületek

Melyek felmenő teherhordó szerkezetei könnyű acél és egyéb fémszerkezetek, gázszilikát szerkezetek, bauxitbeton szerkezetek, tufa és salakblokk szerkezetek, fűrészelt fa szerkezetek, vályogfalak szigetelt alapokon. Kitöltő falazatai azbeszt, műanyag és egyéb függönyfalak (szendvics szerkezetek). Vízszintes teherhordó szerkezetei fagerendás, borított és sűrűgerendás Mátrai födémek, könnyű acél födémek, illetve egyesített acél tetőszerkezetek könnyű kitöltő elemekkel.

III. Gyorsan elhasználódó épületek

A felmenő teherhordó szerkezetek szerfás és deszkaszerkezetek, vályogvert falszerkezetek, ideiglenes téglafalazatok.

Kitöltő falazatai deszkafalak, lemezkeretbe sajtolt lapfalak.

Vízszintes teherhordó szerkezetek szerfás, tapasztott és egyéb fafödémek, vagy könnyű szerkezetek.

A gyakorlatban előforduló **épületeket** az alábbi **csoportokba** sorolhatjuk:

- Igazgatási épületek
- Üzemviteli épületek
 - üzemviteli épületek
 - fakonténer házak
 - labor épületek
 - műanyag konténerházak
 - szendvicspanel konténerek
- Nyomásfokozó és/vagy technológiai épületek
 - szivattyúházak
 - technológiai berendezések épületei
- Műhely és szerviz épületek
- Raktár és tároló épületek
 - raktárak
 - szabadtéri raktárak, nyitott színek
 - garázsok
 - önálló tároló állványzatok
 - hulladéktároló épületek
- Üzemi célú szociális épületek
 - öltözők, fürdők, éttermek
- Speciális célú épületek
 - transzformátorházak
 - elektromos mérő, elosztó, kapcsoló és vezérlő házak
 - kazánházak,
 - kutak felépítményei,
 - klórozó épületek, klórtároló
 - porták
 - iszapkezelés épületei,
 - mezőgazdasági épületek,
 - uszoda,
 - kompresszorház
 - egyéb tevékenységet szolgáló épületek.
- Üzemkörön kívüli, jóléti szociális épületek
 - szolgálati lakások,
 - sportcélú épületek,
 - vendégházak,
 - üdülők, nyaralók.

1.Épületekre és építményekre vonatkozó szabályok

Építési felújítás az épületek, építmények rendszeres használata következtében leromlott állapot helyreállítását szolgáló tevékenység. Ennek során sem az eredeti hely (elhelyezés), sem az eredeti alapterület, sem az eredeti rendeltetési cél nem változik meg. A szerkezeti elemek megváltoztatása azonban a munka felújítási jellegét nem befolyásolja. Az építési felújítás kétféle lehet:

- az egész épületre, építményre kiterjedő teljes felújítás,
- az épület vagy építmény legalább egy fő részére kiterjedő részleges felújítás.

Az épület részleges felújításának az a munka minősül, amely az épület fő részei közül legalább egyre teljes egészében vagy túlnyomó részben kiterjed.

Az épület fő részei:

- alapozás, aljzat, padozat
- falazat vagy függőleges vázszerkezetek
- lapos tető vagy fedélszék
- héjazat (kemény héjazat, lágyhéjazat)
- nyílászáró szerkezetek
- lépcsők
- csapadékvíz elvezetés
- szellőzés
- felvonó
- világítási hálózat
- szennyvízcsatorna
- központi fűtés, egyedi fűtőberendezések
- vízvezeték,
- gáz, telefon vezetékek.

Nem része az épületnek, ezért külön tárgyi eszközként kell kimutatni:

az épületen belüli technológiai rendeltetésű vezetékeket, a riasztó berendezéseket, a teherfelvonót és gépészeti berendezéseit,
az épületben elhelyezett olyan központi fűtőberendezést (kazánt), amely az adott épület fűtésén és melegvíz-ellátásán kívül az épületben folyó technológiai célú tevékenység hőenergiával való ellátását,
más épületek fűtését, melegvíz ellátását is biztosítja
az épületben elhelyezett technológiai rendeltetésű gépek, berendezések technológiai célú villamos rendszereket, kapcsolószekrényeket (erőátvitel, jelátvitel, irányítástechnika)

Épületkarbantartás

- Meglévő épületen végzett minden olyan munka, amely a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetéshez szükséges amelyet a rendeltetés szerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi, még akkor is, ha az épület alkotórészei lényeges elemeinek részleges cseréjével jár együtt.
- A rendeltetés szerű használat érdekében elvégzett külső, belső állagmegóvási munka (vakolás, meszelés, festés, mázolás) még akkor is, ha az egész épületre kiterjed (homlokzat javítása, a nyílászárók 50%-nál kisebb mértékű cseréje), vagy ha

korszerűbb formában, módszerrel történik a javítási munka (pl. meszelés helyett festés vagy tapétázás).

- Tetőszerkezet javítása, részleges cseréje.
- Lapostető-szigetelés javítása (200 m² alatt)
- Az épület talajnedvesség elleni szigetelése, injektálása.
- A szellőző-, légűdítő-berendezések részleges cseréje, a kaputelefon, a egyes darabjainak, alkotórészeinek cseréje.
- A villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékeinek, berendezéseinek részleges cseréje
- A meglévő épület olyan átépítése, átalakítása, amelynek eredményeként az épület egészének, vagy az épület egy részének funkciója, rendeltetése nem változik meg (például célszerűségi okokból az épületen belüli válaszfalak, szociális helyiségek áthelyezése).

Épületfelújítás

- Meglévő épületnél a földemcsere és az azzal együtt elvégzett munkák.
- Meglévő épület tetőszerkezetének és/vagy szigetelésének teljes cseréje (200m² felett egybefüggő felület).
- Épület teljes homlokzatának hőszigetelése, tatarozása
- Központi fűtőberendezések cseréje (kazán)
- Fűtéskorszerűsítésnél minden olyan munka, amely korszerűbb fűtési módozatra történő átállást eredményez
- Épületek teljes épületgépészeti felújítása (víz, gáz, fűtés, csatorna, világítási hálózat), vezetékek és berendezések egyidejű cseréje minimum egy szintre kiterjedően
- Nyílászárók 50%-t meghaladó cseréje
- Függőleges és vízszintes épületrészek, térhatároló szerkezetek teljes körű felújítása

2. ÉPÍTMÉNYEK

A vízellátás, csatornázás épületeit gyakran egybeépítik olyan építményekkel (például medencével), amely az együttes létesítmény nagyobb részét képezi. Ilyenek a kutak fölül épített kútaknak, kútkezelő épületek, a víztisztítás műtárgyai, a homokfogó-, ülepítő-, derítő-, szűrő és tisztavíz medencéket magukba foglaló épületek, a víztisztítás és szennyvíztisztítás egyes műtárgyai feletti épületek. Ezek az alattuk lévő építménnyel egy leltárfelvételi egységet alkotnak, és ezért ezeket az építmények között kell nyilvántartani.

Építmény karbantartás

- A meglévő építményen végzett minden olyan munka, amely a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetéshez szükséges, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében a tervszerű megelőző karbantartás (TMK) keretében vagy eseti jelleggel, de rendszeresen el kell végezni, ideértve a vismajor (előre nem látott körülmény, elháríthatatlan akadály) miatt szükségessé váló közvetlen hibaelhárítást, továbbá a közvetlen hibaelhárítás miatt más tárgyi eszközökön végzett bontási és helyreállítási munkákat is.
- A vismajor miatt szükségessé váló vezetékcserék a karbantartás körébe tartoznak, ha a vezeték nem haladja meg a legkisebb gyártási hosszt, illetve
 - áramszolgáltató, távbeszélő-, postai és egyéb lég- és kábelvezetéknel a két oszlop, tartószerkezet, ellenőrző akna közötti,
 - vízvezetékek, gőz-, forró-, melegvíz-, hévíz-, kondenzvíz-vezetékeknel, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékeknel, szennyvíz és csapadékvíz csatornáknál,

technológiai vezetékeknél két alátámasztási hely, ellenőrző akna közötti vezetékszaksaszt.

- Meglévő utakra, a térburkolatokra új koptatóréteg felvitele, továbbá a kikopott burkolat (az úgynevezett kátyúk) helyreállítása, ha a felvitt új koptatóréteg vastagsága nem haladja meg a 6 cm-t, és ezáltal nem eredményezi ezen eszközök kapacitásának növekedését.
- Szárnyfalak, hídszerkezetek, tartóoszlopok, különböző vezetékek meglévő tartozékainak cseréje.
- Kerítések, korlátok, - oszlopok közötti – betéteinek, dróthálózatának, lábazatának részleges cseréje, ha a tartóoszlopokat nem cserélik.
- A talaj természetes vagy mesterséges alakulatának fenntartása, helyreállítása (vízmosás, gödör, keréknyom, felfagyás elegyengetése vagy feltöltése), ha az nem más beruházás miatt történt.
- Rendszeres ismétlődő (3-5 évenként) tisztító kompresszorozás vagy más egyenértékű technológia alkalmazása. Megelőző állapotfelmérést követően (kamerázás) cél a geológiai rétegváz helyreállítása. Szűrő és homokfogó tisztítást (mosást) foglal magába. Segítségével folyamatos vízkitermelés valósítható meg szerkezeti átalakítások, részlem cserék nélkül , azonban a kút víztermelő kapacitása (vízmennyiség, depresszió) nem éri el a fúrás kori állapotot.

Építmény felújítások

Fúrt kutak

Ide tartoznak a:

- mélyfúrású kutak,
- megfigyelő kutak.

Felújításnak minősül:

- Az eredeti vízadó képesség visszaállítása érdekében végzett:
 - Kút fúrat elemeinek ill. egészének szerkezeti átalakítása, részleges cseréje melynek segítségével a kút víztermelő kapacitása (vízmennyiség, depresszió) eléri vagy megközelíti a fúrás kori állapotot valamint megtartja működő képességét.
 - Kút béléscsövezése. Szűrőszakadás, cső perforáció miatt működésképtelenné vált kutak felújítása az eredetivel megegyező kialakítású, szűkebb keretmetszetű elemek alkalmazásával.
 - Kút cementezése (vízzárózása).
 - Ráfúrás
- A felépítményeknél azok a munkák, amelyek az épületek felújításai közé sorolhatók.

Víztároló medencék, víztornyok

Ide tartoznak a:

- vasbeton és falazott szerkezetű mély- és magas ivóvíz tárolók,
- acélszerkezetű víztornyok, hidroglobuszok, acéltartályok,
- tűzivíztároló és egyéb funkciójú víztároló medencék,
- és ezekkel az építményekkel egy leltárfelvételi egységet képező zárkamrák, csókamrák, bejárati, szellőző és ellenőrző helyiségek.

Felújításnak minősül:

- Az elhasználódott műtárgyakon (teljeskörűen vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, melyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.
- Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró vagy koptató réteg felhordása.
- Acélszerkezetű víztornyok héjazatának és/vagy hőszigetelésének teljes felújítása.
- Vízátoló medencék, víztornyok valamennyi acélszerkezetének teljes cseréje.
- A vezetékek szakaszos (gyártási hosszát meghaladó mértékű) vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik.
- Csatornák esetén két ellenőrző akna, vagy két műtárgy közötti vezetékcsere.
- Csatornák vagy nyomóvezetékek kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna, vagy műtárgy közötti távolságban.
- Aknák teljeskörű felújítása (betonfelületek javítása, vízzáró vakolat készítése, aknafedlap cseréje).
- Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje vagy a szerelvények komplett cseréje.
- A felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.
- Szellőző berendezések és világítástechnikai rendszer teljes cseréje.

Vízisztítás műtárgyai

Ide tartoznak a:

- különböző szemcsés szűrők építményei, zárt gyorsszűrők, ioncserélők tartályai,
- gáztalanítók műtárgyai,
- vas- és mangántalanítás, lágyítás, nitrátmentesítés és arzéneltávolítás építményei,
- oxidációs és fertőtlenítő eljárások építményei,
- iszapkezelés építményei.

Felújításnak minősül:

- Az elhasználódott műtárgyakon (teljeskörűen vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, melyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.
- Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró vagy koptató réteg felhordása.
- A vezetékek szakaszos (gyártási hosszát meghaladó mértékű) vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik.
- Csatornák esetén két ellenőrző akna, vagy két műtárgy közötti vezetékcsere.
- Csatornák vagy nyomóvezetékek kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna, vagy műtárgy közötti távolságban.
- Aknák teljeskörű felújítása (betonfelületek javítása, vízzáró vakolat készítése, aknafedlap cseréje).
- Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje vagy a szerelvények komplett cseréje.
- Acélszerkezetű tartályok valamennyi acélszerkezetének teljes felújítása.
- A felépítményeknél azok a munkák, melyek az épületek felújításai közé sorolandók.

Vízvezetékek és műtárgyaik

Ide tartoznak a:

- különböző átmérőjű és anyagú védterületen belüli (szivattyúk szívó és nyomócsövei) és azon kívüli fővezetékek (távvezetékek) és elosztóvezetékek,
- bekötővezetékek,
- védőcsatornák (védőcsövek), csőhidak,
- az ivóvízhálózaton lévő különböző funkciójú aknák,
- elzáró és szabályozó szerelvények,

- légtelenítők,
- közkifolyók,
- tűzcsapok,
- különböző rendeltetésű vízmérők (törzshálózati, bekötési és mellékvízmérők).

A vízvezeték hálózatnak az azonos anyagú és rendeltetésű szakaszai egy leltárfelvételi egységet alkotnak. Közös leltárfelvételi egységet alkotnak az összefüggő, egyforma leírási kulcsú vezetékszakaszok.

A hálózat leltárfelvételi egységeihez tartoznak a főnyomó-, gerinc és elosztóvezetékek, a bekötővezetékek, ezek szerelvényei, a tolózárok és egyéb zárszerkezetek, ezek meghajtó motorjai, tűzcsapok, közkifolyók, locsolócsapok, ürítők, légtelenítők, csőtörést jelzők, törzshálózati vízmérők, egyéb állandóra felszerelt mérők és mérőhelyi berendezések (nyomásmérők, sebességmérők, regisztrálók, stb.), mindezek aknáit továbbá a nem járható szelvényű védőcsatornák, védőcsövek és csőhidak. A hálózat tartozéka a bekötési vízmérő is.

A vízvezeték-hálózathoz tartoznak a kutak vizét a gyűjtőmedencékbe vezető gyűjtővezetékek, a szivattyúk szívó- és nyomócsövei is.

Felújításnak minősül:

- A vezetékek szakaszos (gyártási hosszat meghaladó mértékű) vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezeték cserélnek.
- Csatornák esetén két ellenőrző akna közötti vezetékcsere.
- Bekötővezetékek cseréje, egy leltári számon lévő gerincvezetékre csatlakozó bekötővezetékek 50%-ot meghaladó részének egy időben és teljes hosszban történő cseréje.
- Vízmérő aknában a szerelvények komplett cseréje (tolózárok, kötőcsövek, gömbcsapok).
- Vízvezetékek kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása.
- Aknák teljeskörű felújítása (betonfelületek javítása, vízzáró vakolat készítése, aknafedlap cseréje).
- Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje vagy a szerelvények komplett cseréje.
- Tűzcsapok, közkifolyók, légtelenítők cseréje. (ha egy leltári számon lévő gerincvezetékre csatlakozó szerelvények 50%-t meghaladja)
- Csőhidak hőszigetelésének 50%-t meghaladó cseréje, pótlása.

Amennyiben komplett vízvezeték hálózat kerül átépítésre (elosztó hálózat, bekötő vezetékek, elzáró szerelvények, tűzcsapok és közkifolyók), úgy azt beruházásként kell aktiválni.

Szivattyútelepek

Ide tartoznak a:

- szennyvíz és ivóvíz szivattyútelepek (átemelő, nyomásfokozó), magas és mélyépítményei.

Felújításnak minősül:

- Az elhasználdott műtárgyakon (teljeskörűen vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, amelyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.
- Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró vagy koptató réteg felhordása.
- A vezetékek szakaszos (gyártási hosszt meghaladó mértékű) vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezeték cserélnek.

- Csatornák esetén két ellenőrző akna, vagy két műtárgy közötti vezetékcsere.
- Csatornák vagy nyomóvezetékek kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna, vagy műtárgy közötti távolságban.
- Aknák teljeskörű felújítása (betonfelületek javítása, vízzáró vakolat készítése, aknafedlap cseréje).
- Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje vagy a szerelvények komplett cseréje.

Szennyvíz és csapadékvíz csatornák, műtárgyaik (gravitációs és kényszeráramoltatású)

Ide tartoznak a:

- gravitációs és kényszeráramoltatású szennyvíz és csapadékvíz csatornák,
- a csatornahálózaton lévő különböző funkciójú aknák,
- bekötőcsatornák,
- a csatornahálózaton lévő különböző műtárgyak (tisztító aknák, és idomok, záporkiömlők, egyesített csatornahálózat útburkolatban lévő víznyelőaknái)
- elzáró és szabályozó szerelvények.

Felújításnak minősül:

- A vezetékek szakaszos (gyártási hosszát meghaladó mértékű) vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik.
- Csatornák esetén két ellenőrző akna közötti vezetékcsere.
- Bekötővezetékek cseréje, egy leltári számon lévő gerincvezetékre csatlakozó bekötővezetékek 50%-t meghaladó részének egy időben és teljes hosszban történő cseréje.
- Csatornák kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna közötti távolságban.
- Aknák teljes körű felújítása (betonfelületek javítása, vízzáró vakolat készítése, aknafedlap cseréje).
- Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje vagy a szerelvények komplett cseréje.

Szennyvíztisztítás műtárgyai

Ide tartoznak a:

- különböző szennyvíz és csapadékvíz tározók,
- mechanikai tisztítást végző műtárgyak (zsír- és olajfogók, rácsaknák, homokfogók, ülepítők, sűrítők, különböző oldómedencék),
- biológiai tisztítást végző műtárgyak (biológiai csepegtetőtestek, eleveniszapos szennyvíztisztítás építményei, egyéb szennyvíztisztító kisberendezések),
- kémiai tisztítást végző műtárgyak (vegyszeres kicsapatást biztosító műtárgyak, fertőtlenítő medencék),
- iszapkezelés építményei (különböző rothasztók, iszapkondicionálók, iszapvíztelenítők, iszaptárolók, komposztálók, egyéb iszapkezelők pl. iszapégetők, granulálók).
- nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz fogadó műtárgy.

Felújításnak minősül:

- Az elhasználódott műtárgyakon (teljeskörűen vagy szakaszos ütemezésben) végzett olyan munkák, amelyek az adott létesítmény eredeti állapotát állítják vissza.
- Betonfelületek teljes javítása, új vízzáró vagy koptató réteg felhordása.

- A vezetékek szakaszos (gyártási hosszát meghaladó mértékű) vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik.
- Csatornák esetén két ellenőrző akna, vagy két műtárgy közötti vezetékcsere.
- Csatornák kitakarás nélküli technológiákkal végzett javítása minimálisan két ellenőrző akna, vagy műtárgy közötti távolságban.
- Aknák teljeskörű felújítása (betonfelületek javítása, vízzáró vakolat készítése, aknafedlap cseréje).
- Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje vagy a szerelvények komplett cseréje.
- Iszaprohasztók hőszigetelésének, víz- és gáz záróságának vagy kupolájának teljeskörű felújítása.
- A felépítményeknél azok a munkák, amelyek az épületek felújításai közé sorolandók.

Telephelyek, védterületek

Ide tartoznak a:

- földterületek, ezen belül a kisajátítási tervek, kisajátított földterületek, kezelésbe átvett földterületek, védterületi tervezések, hidrogeológiai védőidom tervezések és kialakítások, vagyoni értékű jogok,
- különböző minőségű telepi bevezető és belső utak, tárolóterek,
- kerítések, kapuk, sorompók,
- parkfelületek,
- egyéb létesítmények.

Felújításnak minősül:

- A meglévő földterületek védterületi terveinek bővítése, átdolgozása, korszerűsítése. (A védőterületi tervekkel nem rendelkező védőterületek tervezése, mennyiségi növekedéssel nem járó építményberuházásnak minősül.)
- A meglévő utak, térburkolatok olyan helyreállítása, amikor az út, a térburkolat kapacitása, átbocsátó képessége nem nő, a felvitt koptatóréteg vastagsága átlagosan meghaladja a 6 cm-t, felülete pedig megegyezik a teljes burkolt felülettel (100 m² -ig), vagy (100 m² felett) meghaladja annak 50 %-át.
- Létesítményeket megközelítő nem szilárd burkolatú utak olyan helyreállítása, amikor az út átbocsátó képessége nem nő, a helyreállított felület megegyezik a teljes felülettel (200 m² -ig), vagy (200 m² felett) meghaladja annak 50 %-át.
- A meglévő kerítések, korlátok betéteinek, dróthálózatának, lábázatának teljes cseréje (100 fm hossz alatt), vagy részleges (100 fm hossz felett) cseréje.
- Ültetvények (parkfelületi növényzet) korszerűsítése, cserjék vagy fák telepítése amennyiben az nem minősül beruházásnak. Parkfelületek humuszrétegének, kavicsfeltöltésének teljes cseréje (200 m² -ig), vagy részleges (200 m² felett a felület 50 %-át meghaladóan) cseréje.

Telepek térvilágítása

Ide tartoznak a:

- telepek, udvarok és tároló terek önálló áramkört képező köz- és díszvilágítási berendezései,
- az ezekhez tartozó vezetékek, kábelek, oszlopok, lámpatestek és kapcsolók.

Felújításnak minősül

- Légvezetékek és földkábelek szakaszos (min. két oszlop vagy ellenőrző akna közötti), vagy teljes hosszban történő cseréje.
- Oszlopcsere (egy leltári számhoz tartozó oszlopok 50%-nál nagyobb mértékű cseréje)

- Szigetelő vagy szigetelő lánc csere teljes hosszban.
- Lámpatestek és áramkörök teljes cseréje.
- Az elosztószekrények és készülékeinek részleges (min. az összetartozó elemek felének), vagy teljes cseréje.
- Elektromos szekrénycsere.

Gázvezetékek

Ide tartoznak a:

- földgázvezetékek és az
- egyéb gázvezetékek

Felújításnak minősül:

- A vezetékek szakaszos (gyártási hosszt meghaladó mértékű) vagy teljes hosszban történő cseréje.
- Elzáró és szabályozó szerelvények mozgó alkatrészeinek teljes cseréje vagy a szerelvények komplett cseréje.

Erős- és gyengeáramú elektromos vezetékek

Ide tartoznak az:

- erősáramú légvezetékek,
- erősáramú földkábelek,
- térvilágítási hálózat vezetékei,
- jelző és távműködtető (vezérlő) kábelek,
- katódvédelem kábeleit és létesítményei,
- hírközlési légvezetékek,
- hírközlési földkábelek,
- kábelcsatornák és azok aknái.

Felújításnak minősül:

- Légvezetékek és földkábelek szakaszos (min. két oszlop vagy ellenőrző akna közötti), vagy teljes hosszban történő cseréje.
- Oszlopcsere **(egy leltári számhoz tartozó oszlopok 50%-nál nagyobb mértékű cseréje)**
- Szigetelő vagy szigetelő lánc csere teljes hosszban.
- Lámpatestek és áramkörök 50%-ot meghaladó cseréje.

3. JÁRMŰVEK, GÉPEK, GÉPÉSZETI BERENDEZÉSEK

A felújítás helyes értelmezéséhez itt is kulcsszó az „elhasználódott”, méghozzá úgy, hogy az a tárgyi eszköz egészére vonatkozik. Tehát nem az egyes alkatrészek, fődarabok használtak el, hanem a tárgyi eszköz egésze.

Gép-, járműkarbantartás:

-A meglévő gépek, berendezések, műszerek, járművek folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló karbantartási, javítási, állagmegóvási munkák, mint például a gépek, berendezések, járművek időszakonkénti felülvizsgálata, tisztítása, kenése, a meghibásodások és üzemzavarok elhárítása, a tervszerű megelőző karbantartás, a rendeltetésszerű használat során elhasználódott alkatrészek cseréje, a fődarabok javítása, a folyamatos működés, a biztonságos üzemeltetés érdekében a fődarabok és a tárgyi eszköz értékébe tartozó tartozékok cseréje, ha a csere következtében nem változik meg a berendezések kapacitása, élettartama, funkciói nem bővülnek.

-A gépek, berendezések olyan korszerűsítése, alkotórészeik olyan-az eredetitől eltérő, az üzembiztonságot, a gazdaságosságot növelő, a környezetszennyezést csökkentő megoldása, amelynek eredményeként a gépek, berendezések kapacitása nem növekszik, eredeti rendeltetése nem változik meg, funkciói nem bővülnek, további műveletek, vagy új feladatok ellátására nem lesz alkalmas.

-A meglévő gépek, berendezések vállalkozáson belüli áthelyezésével kapcsolatosan az alapozás megszüntetése, áthelyezéssel kapcsolatos szállítása, majd új helyen alapozása, szerelése, üzembe helyezése.

Gép-, jármű felújítások:

Ide tartoznak a:

- járművek,
- építőipari gépek,
- szerszámgépek,
- karbantartás gépei, eszközei, műszerei,
- áramfejlesztők,
- szivattyúzás gépei,
- épületgépészeti rendszerek (fűtés, klíma, szellőzés),
- emelőgépek, rakodógépek
- elektromos és vezérlő szekrények

Felújításnak minősül:

- gépjárművek és vontatott járművek esetén 3 illetve több fődarab - motor, sebesség váltó mű, differenciálmű, első és hátsó futómű, kormánymű, kocsiszekrény, alváz, rakfelület, hidraulikai rendszer - együttes cseréje.
- autódaru esetén 3 illetve több fődarab - motor, sebesség váltó mű, differenciálmű, első és hátsó futómű, kormánymű, kocsiszekrény, alváz, rakfelület, hidraulikai rendszer - együttes v
- a daru felépítménynek a hidraulika rendszer, vezérlő egység, forgózsámoly, gém, emelőkötélzet, csigás emelőhorog együttes cseréje
- áramfejlesztők meghajtó motorjának, generátorának, szabályzó rendszerének – min.kettő - együttes cseréje
- belsőégésű motorok fődarab cserékkel egybekötött generál javítása
- Kazánok égőfej cseréje, kazánfelügyeleti rendszer és szivattyúk együttes cseréje
- klímaberendezések kettőnél több részegységének egyidejű cseréje
- 25 kW-nál nagyobb teljesítményű villanymotorok állórész v. forgórész cseréje, újratekercselése

- fázisjavító berendezés beépített kondenzátorának és vezérlőberendezésének együttes cseréje
- elektromos és vezérlő villamos szekrény elemeinek egyidejű cseréje
- kompresszorok kettőnél több fő darabjának – kompresszor, motor, közép veszélyességű légtartály, járműves kompresszor futómű, biztonsági és szabályzó szerelvények – együttes cseréje
- Szivattyúk villanymotorjának felújítása /cseréje és komplett szivattyú egységének nagyjavítása (fokozatház, szivattyú ház, vezető kerék, járókerék, tengely, vezetőgyűrű, csapágycsere) / cseréje együtt elvégezve
- betonkeverő keverődob, hajtómű, motor egyidejű cseréje
- robbanómotoros döngölő teljes felújítása, motor és döngölőfej egyidejű cseréje
- Emelőgépeknél futómacska főjavítása illetve az állványzat, a vízszintes és függőleges mozgatógység az emelőszerkezettel, emelőkötel, irányváltó automatika cseréje.
- Karbantartás során használt gépeknél a meghajtó, elektromos, mechanikus, hidraulikus, pneumatikus részegységek, vezérlőegység együttes cseréje (értelemszerűen az adott gépre vonatkoztatva).
- műszerek, mérőműszerek teljes körű javítása, fődarabjainak (pl. érzékelő, jelátalakító, kijelző) cseréje és az ezt követő újraterjesztése, kalibrálása
- fertőtlenítő, vegyszeradagoló berendezéseknél egyidejű vezérlő, szabályzó és adagoló egység és adagoló szivattyú csere.

A felújítás elhatározásakor figyelembe kell venni a tárgyi eszköz műszaki állapotát, nyilvántartási értékét, a várható javítás költségét, a javítás utáni műszaki állapotot – várható élettartamot, új eszköz beszerzésének költségét és dönteni kell a felújítás és az új beszerzés között.

Vitatható esetben, amely a fentiek alapján nem minősíthető, abban az esetben az illető egység, a beruházási csoportvezető és a számviteli vezető közösen döntenek az elbírálásban.

Víz tisztítás és szennyvíztisztítás speciális gépek és berendezései

Derítés berendezései

Ide tartoznak a:

- különböző típusú vegyszerbekeverő, pelyhesítő (koaguláló és flokkuláló) rendszerek gépészeti berendezései,
- különböző rendszerű pehelyválasztók (ülepítők) gépészeti berendezései,

Felújításnak minősül:

- a vegyszerbekeverők, pelyhesítők, vegyszeradagolók fődarabjainak cseréje
- ülepítők mechanikus kotrószerkezeteinek, fődarabjainak cseréje, egyidejű nagyjavítása

Gáztalanító berendezések

Ide tartoznak a:

- csörgedeztető (kaskádos),
- permetező,

Felújításnak minősül:

- a gáztalanító gépészeti berendezésének minősített vezetékek cseréje, amennyiben a cserélt szakasz hossza meghaladja a cső gyártási hosszát
- fűvókák teljes, vagy legalább 50 %-ot meghaladó mennyiségben a részleges cseréjük
- a gépészeti berendezések egyéb fődarabjainak cseréje
- egyedinek minősíthető tárgyi eszközök (pl. ventilátor) cseréje, vagy fődarab cserével egybekötött felújítása

Iszapvíztelenítő berendezések

Ide tartoznak a:

- szalagszűrő-prések,
- csavarprések,
- centrifugák

Felújításnak minősül:

- Az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések (pl. szivattyú, vegyszer bekeverő, ...) cseréje, fődarab cserével egybekötött nagyjavítása.
- Víztelenítő berendezések fődarabjainak cseréje:
 - dob,
 - tengely és görgő,
 - hajtómű,
 - centrifuga szállító csigájának

Rácsok, gerebek

Ide tartoznak a:

- szennyvíztisztításnál használt rácsok,
- rácsszemét prések és aprítók.

Felújításnak minősül:

- meghajtó motorok és hajtómű együttes cseréje, fődarab cserével egybekötött javítása
- rács pálcák, láncok, fogaskerekek teljes cseréje
- a tárgyi eszköz kettő vagy több fődarabjának együttes cseréje

Rothasztók

Ide tartoznak a:

- fűtő és keverő berendezések,
- hőcserélők, szivattyúk,
- gázharangok és gázfáklyák,
- kazánok
- kéntelenítő berendezés

Felújításnak minősül:

- az egyedi tárgyi eszköznek minősülő berendezések (pl. szivattyú, keverő) cseréje, fődarab cserével egybekötött javítása,
- csővezetékek gyártási hosszát meghaladó cseréje
- elzáró, szabályozó szerelvények együttes cseréje

Vastalanító, mangántalanító berendezések, szűrőhengerek

Ide tartoznak a:

- levegő oxidációjának elvén működő vastalanítók,
- káliumpermanganátos oxidáció elvén működő vas- és mangántalanítók,
- egyéb töltetes vastalanítók.

Felújításnak minősül:

- vegyszer adagoló, szabályozó és bekeverő berendezések együttes cseréje, vagy fődarab cserével egybekötött javítása.
- légbevívő rendszer egyes elemeinek cseréje, együttes felújítása.
- szűrőtartály szűrőgyertyáinak 50 % feletti cseréje a töltet egyidejű cseréjével.
- a vastalanító gépészeti berendezésének minősített vezeték cseréje, amennyiben a cserélt szakasz hossza meghaladja a cső gyártási hosszát.
- a gépészeti berendezések egyéb fődarabjainak együttes cseréje.
- az elzáró és szabályozó szerelvények együttes cseréje

Irányítástechnikai, automatikai, vezérlési, szabályozási és folyamatirányítási berendezések

Ide tartoznak a:

- PLC-k + szoftver,
- folyamatirányító számítógépek + szoftver,
- perifériális illesztő egységek (szünetmentes táp),
- modemek,
- túlfeszültség védelmi berendezések,
- kommunikációs csatornák berendezései,
- elektronikus vezérlő és/vagy szabályozó.készülékek, automatikák.

Felújításnak minősül:

- az idetartozó (fenti) elemek cseréje.

Egyéb számítástechnikai eszközök

Ide tartoznak a:

- lapolvasók,
- kódolvasók,
- digitalizáló táblák,
- adatátviteli modemek,
- képmegjelenítők,
- szünetmentes áramforrások,
- hordozható programozható számítógépek,
- asztali számítógépek,
- fénymásolók,
- telefaxok

Felújításnak minősül:

- a szak-szervizek által felújításnak minősített nagyjavítás

Laboratóriumi műszerek

Ide tartoznak:

- fém és más elem meghatározók,
- fotométerek,
- szerves mikroszennyező meghatározók,
- segédberendezések

Felújításnak minősül:

- Eszköz csoportonként a két fődarab egyidőben történő cseréje illetve nagyjavítása.
Fődarabok: CPU panel, mintaváltó, detektorok